

Til

Helse- og omsorgsdepartement

12. mai 2021

Høring om koronasertifikat – endringer i smittevernloven

Norges Røde Kors viser til høringsnotat om midlertidig nytt kapittel 4A i smittevernloven med regler om koronasertifikat. Røde Kors har ikke tatt stilling til spørsmålet om det bør være adgang til å bruke koronasertifikat og heller ikke vurdert om den foreslåtte lovhjemmelen vil være tilstrekkelig. For det tilfelle at det vedtas en adgang til å bruke koronasertifikat har vi tidligere kommet med viktige innspill fra vårt perspektiv til Helse- og omsorgsdepartementet, og vi finner grunn til å gjenta disse her. Vi viser videre til innspill Røde Kors ga til Helse- og omsorgsdepartementet i brev datert 28. april 2021.

- 1. Et koronasertifikat må ses i sammenheng med løsninger og tilrettelegging for barn og ungdom**
I høringsnotatet pekes det på at det kan være etisk utfordrende om det ikke lages planer for hvordan alle skal få tilgang til et koronasertifikat. Slik vaksineringsstrategien er i dag, skal ikke barn vaksineres mot koronaviruset. Unge voksne vil antakelig fortsatt måtte vente en stund før de får tilbud om vaksine. Dersom et koronasertifikat åpner for at personer som er fullvaksinert får økt anledning til å delta i samfunnslivet og på samfunnets møteplasser, må et slikt tilbud til utvalgte grupper i samfunnet ses i sammenheng med – og ikke gå på bekostning av – barn og ungdom og unges behov for økt samfunnsdeltakelse og anledning til å møtes fysisk. Introduksjon av koronasertifikat som et verktøy for at samfunnsarenaer kan gjenåpne for publikum, må foregå parallelt med at det gjøres lettelser for og gjenåpnes tilbud for barn og unge samt unge voksne over 20 år.
- 2. Et koronasertifikat kan ikke være påkrevd for tilbud i regi av frivillige organisasjoner**
I høringsnotatet pekes det på at et koronasertifikat må være forholdsmessig, i tråd med menneskerettslige skranker og ikke legge uforholdsmessige begrensninger på personers bevegelsesfrihet. Frivillige organisasjoner tilbyr mange møteplasser og tilbud for personer fra alle grupper i samfunnet. Røde Kors' tilbud og aktiviteter er basert på prinsipper om likebehandling, åpenhet og tillit. Røde Kors har ikke frem til nå – og vil ikke i fremtiden – be personer som deltar i Røde Kors' aktiviteter og tilbud om å dokumentere vaksinasjonsstatus, et negativt testresultat eller dokumentasjon på gjennomgått koronasykdom. De humanitære tilbudene som frivillige organisasjoner tilbyr må forbli åpne for alle som har et behov for dem, uavhengig av om den enkelte er vaksinert, testet eller har oppnådd immunitet mot koronaviruset.
- 3. Det må være klare retningslinjer for hvordan helseopplysninger forvaltes, fremvises mv.**
Det vises til forslaget i § 4A-2, hvor det står at «den som skal kunne kreve at personer fremviser koronasertifikat, må ha et grunnlag for dette i lov eller forskrift». I høringsnotatet vises det ikke til hvem som skal ha et ansvar for å kontrollere opplysningene i et koronasertifikat ved bruk på for eksempel større utendørs arrangementer, og hvorvidt dette skal være et ansvar som tillegges arrangør å finne ut av eller om det skal vedtas nasjonale krav/retningslinjer/veiledere for hvordan fremleggelse av sertifikatet rent praktisk skal foregå. Frivillige organisasjoner forespørres ofte om å bistå med oppgaver på større arrangementer (f.eks. ved å være til stede som sanitets- eller førstehjelpsvakter, og med organisering av køer). Det er tenkelig at frivillige organisasjoner forespørres om å bistå ved større arrangementer, f.eks. for å bistå med kontroll på køer, adgangskontroll mv. En

sjekk/verifisering av nasjonale koronasertifikater ligger i en juridisk og personvernmessig gråsoner, i og med at det er tale om å fremvise helseopplysninger. Selv om ordningen med koronasertifikater er frivillig og sertifikatene fremvises som QR-koder, vil det å be personer fremvise slike sertifikater ha grensedragninger til vakthold og behandling av personopplysninger. Det er viktig at det utarbeides klare veiledere og retningslinjer for hvordan en fremvisning av et koronasertifikat skal foregå innenfor trygge rammer som ivaretar praktiske og juridiske hensyn. Som hovedregel bør det av praktiske, prinsipielle og juridiske årsaker ikke være slik at frivillige organisasjoner bes om å verifisere eller behandle personers helseopplysninger gjennom å kontrollere koronasertifikater, med mindre det er klare retningslinjer for den praktiske gjennomføringen og rammer for hvordan ev. falske sertifikater skal håndteres av myndighetspersonell på stedet.

4. Et koronasertifikat må ta høyde for ulike behov hos ulike brukergrupper

Det vises til høringsnotatet, hvor det sies at det vil etableres en alternativ løsning for utstedelse av koronasertifikater for personer som ikke bruker Helsenorge.no. Et koronasertifikat må være tilpasset behov hos ulike grupper i samfunnet, f.eks. personer med lite digital kompetanse, psykiske eller fysiske utfordringer, språkproblemer og/eller personer som mangler identifikasjonspapirer (dersom mangel på identifikasjonspapirer kan vanskeliggjøre om en person registreres i de riktige systemer som gir tilgang til et ev. koronasertifikat.) Tjenester og alternative løsninger må utvikles på en måte som ivaretar hensynet til universell utforming og ordningen må være ikke-diskriminerende. Personer som f.eks. ikke kan registreres i SYSVAK pga. at de mangler norske identifikasjonspapirer-/numre eller lignende, må gis samme mulighet til å benytte seg av et koronasertifikat som den øvrige befolkningen. Som eksempel vises det til at en eventuell dataintegrasjon mellom SYSVAK, og viktigheten av å etablere funksjonalitet for å sikre at personer som ev. ikke er registrert i SYSVAK likevel vil kunne se sin vaksinasjonsstatus i et koronasertifikat. Det må også finnes løsninger som muliggjør at personer som av medisinske eller andre årsaker ikke kan vaksineres mot koronaviruset kan ta i bruk et koronasertifikat på lik linje med personer som vaksineres, for eksempel ved egen henvisning til dette i sertifikatet eller lignende, i tråd med gjeldende personvernlovverk.

Vennlig hilsen

Camilla Fensbekk

Enhetsleder samfunnsikkerhet og beredskap

Norges Røde Kors

Norges Røde Kors

Post: Postboks 1 Grønland, 0133 Oslo
Besøk: Hausmanns gate 7, 0186 Oslo
Sentralbord: + 47 22 05 40 00

www.rodekors.no
post@redcross.no

Fakturering: EHF-format, 30 dager forfall og ansattreferanse
Organisasjonsnummer: 864 139 442
Bank: 8200 01 76318

